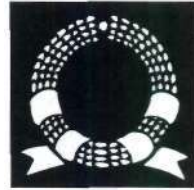

Нашы юбіляры

АЛЕГ АНТОНАВІЧ ЛОЙКА

Споўнілася 75 гадоў вядомаму беларускаму пісьменніку, вучонаму, доктару філалагічных навук (1969), члену-карэспандэнту НАН Беларусі (1989), лаўрэату Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Якуба Коласа (1990), прафесару кафедры беларускай літаратуры (1971) Алегу Антонавічу Лойку.

Нарадзіўся А.А. Лойка 1 мая 1931 г. у Слоніме Гродзенскай вобласці ў сям'і фельчара. Пасля заканчэння Беларускай Слонімскай сярэдняй школы № 1 паступіў на філалагічны факультэт БДУ, які скончыў у 1953 г. і быў рэкамендаваны ў аспірантуру.

Усё далейшае жыццё А.А. Лойкі звязана з філалагічным факультэтам Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта: ён быў студэнтам аднаго з першых пасляваенных выпускаў. Дыплом з адзнакай атрымаў у 1953 г. Як лепшага студэнта яго рэкамендавалі ў аспірантуру, якую ён закончыў у 1956 г.; з 1956 г. - выкладчык новаўтворанай кафедры беларускай літаратуры, якую ўзначаліў М.Р. Ларчанка (кафедра вылучылася з кафедры беларускай мовы і літаратуры). Кандыдацкую дысертацыю абараніў у 1956 г., а доктарскую - у 1969 г. З 1962 г. - дацэнт, з 1971 г. - прафесар кафедры беларускай літаратуры. З 1985 г. - загадчык кафедры беларускай літаратуры, з якой у 1993 г. вылучылася некалькі самастойных кафедраў. А.А. Лойка ўзначаліў кафедру беларускай літаратуры ХХ стагоддзя. З 1998 г. - прафесар гэтай жа кафедры.

У 1991-1996 гг. з'яўляўся дэканам філалагічнага факультэта БДУ.

Алег Антонавіч Лойка чытаў вучэбныя курсы гісторыі беларускай літаратуры ХІХ - пачатку ХХ ст., старабеларускай літаратуры, краязнаўства, вводзіў у літаратуразнаўства, спецкурсы па паэзіі. На працягу работы на філалагічным факультэце Алег Антонавіч узначальваў партыйную арганізацыю факультэта, быў старшынёй савета факультэта. З'яўляўся старшынёй Вучонага савета па абароне дысертацыі БДУ, уваходзіў у склад савета па абароне дысертацыі пры Інстытуце літаратуры імя Янкі Купалы НАН Беларусі.

Аўтар больш як 450 публікацый, у тым ліку шасці манаграфій, двухтомнага падручніка для філалагічных факультэтаў універсітэтаў «Гісторыя беларускай літаратуры: Дакастрычніцкі перыяд» (у двух выданнях), падручніка «Старабеларуская літаратура». Выступав як літаратуразнавец, крытык. Сярод публікацый найбольш значныя: «Адам Міцкевіч і беларуская літаратура» (1959), «Новая зямля» Якуба Коласа. Вытокі, веліч, характасце» (1961), «Максім Багдановіч» (1966), «Беларуская паэзія пачатку ХХ ст.». Аўтар праграм па старабеларускай літаратуры і беларускай літаратуры ХVIII - пачатку ХХ ст. Адзін са складальнікаў хрэстаматый для ВНУ «Беларуская літаратура ХІХ ст.».

А.А. Лойка - адзін з самых вядомых паэтаў Беларусі. Першыя вершы надрукаваў у 1943 г. у «Баранавіцкай газеце». Аўтар каля 30 зборнікаў паэзіі. Напісаў раман-эсэ «Францыск Скарына, або Сонца маладзіковае» (1990), аповесць «Скарына на Градчанах» (1990), аповесць «Кельты не ўміраюць» (1998), сцэнарый дакументальнага фільма «Максім Багдановіч» (зняты ў 1990 г.). Актыўна працуе як перакладчык. Выдаў зборнікі паэзіі П. Верлена, Ё.В. Гётэ, Ф. Шылера, асобныя творы рускіх, украінскіх, літоўскіх, латышскіх, польскіх паэтаў і іншых краін.

За раман-эсэ «Францыск Скарына, або Сонца маладзіковае» атрымаў званне лаўрэата Дзяржаўнай прэміі БССР імя Якуба Коласа (1990).

Узнагароджаны ордэнам Дружбы народаў, медалём Ф. Скарыны, Ганаровымі граматамі Вярхоўнага Савета БССР (1976, 1980), дзяржаўнай узнагародай Польшчы «Заслужаны перад польскай культурай», сярэбраным знакам ГДР (за пераклад паэзіі Гётэ).

Калегі, сябры віншуюць Алега Антонавіча з юбілеем, жадаюць яму здароўя, шчасця, поспехаў у творчасці і навуковай дзейнасці.

Кафедра беларускай літаратуры і культуры